

Ένα ιστορικό μήνυμα από τους αρχαίους Σκύθες προς Βασιλέα τῶν Περσῶν Δαρείο, μέρος Ε΄

Έρευνα:
Δημήτρης Συμεωνίδης

[4.138.1] Νά ποιοί ἦταν αὐτοί πού μέ τήν ψήφο τους ἔγινε δεκτή ἡ ἀντίθετη πρόταση κι ὁ βασιλιάς τούς εἶχε σέ ἐκτίμηση: οἱ τύραννοι τῶν πόλεων τοῦ Ἑλλησπόντου, ὁ Δάφνης τῆς Ἀβύδου κι ὁ Ἴπποκλος τῆς Λαμψάκου κι ὁ Ἡρόφαντος τοῦ Παρίου κι ὁ Μητρόδωρος τῆς Προκοννήσου κι ὁ Ἀρισταγόρας τῆς Κυζίκου κι ὁ Ἀρίστων τοῦ Βυζαντίου. [4.138.2] αὐτοί λοιπόν ἦταν ἀπό τόν Ἑλλησποντο, κι ἄπ' τήν Ἰωνία ὁ Στράττης τῆς Χίου κι ὁ Αἰάκης τῆς Σάμου κι ὁ Λαοδάμας ἀπό τή Φώκαια κι ὁ Ἰστιαῖος ὁ Μιλήσιος, αὐτός πού ἔκανε τήν ἀντίθετη πρόταση ἀπό τόν Μιλτιάδη. Ἀπό τήν Αἰολία ἀξιόλογος ἦταν ἐκεῖ μονάχα ὁ Ἀρισταγόρας τῆς Κύμης.

[4.139.1] Αὐτοί λοιπόν προτίμησαν τήν πρόταση τοῦ Ἰστιαίου κι ἀποφάσισαν νά τή συμπληρώσουν μέ τ' ἀκόλουθα ἔργα καί λόγια: ἄπ' τή μιά νά διαλύουν τό τμήμα τῆς γέφυρας πού ἦταν πρὸς τή μεριά τῆς Σκυθίας σέ ἀπόσταση πού καλύπτει βολή τόξου, ἔτσι πού καί νά δίνουν τήν ἐντύπωση πὼς κάτι κάνουν, τήν ὥρα πού δέν ἔκαναν τίποτε, καί οἱ Σκύθες νά μή δοκιμάσουν νά διαβοῦν μέ τή βία ἀπό τή γέφυρα στήν ἀπέναντι ὄχθη· κι ἀπό τήν ἄλλη νά ποῦν, καθὼς θά διέλυαν τό τμήμα τῆς γέφυρας πού ἦταν πρὸς τό μέρος τῆς Σκυθίας, πὼς θά ἔκαναν ὅλα ὅσα ἄρεζαν στοὺς Σκύθες. [4.139.2] Συμπλήρωσαν λοιπόν τήν πρότασή τους μ' αὐτό κι ὕστερα βγῆκε κι ἀπάντησε γιά λογαριασμό ὄλων ὁ Ἰστιαῖος μ' αὐτά τά λόγια: «Ἄνδρες Σκύθες, ἦρθατε φέρνοντας καλές εἰδήσεις, κι ἡ βιασύνη σας ἔρχεται στήν ὥρα της. Κι ἀπό τή μεριά σᾶς ἀκολουθαίτε τό σωστό δρόμο κι ἀπό τή δική μας σᾶς προσφέρουμε τίς κατάλληλες ὑπηρεσίες. Γιατί, ὅπως βλέπετε, καί τό πέραμα τό διαλύουμε καί θά κάνουμε μέ ζήλο τά πάντα, στήν ἐπιθυμία μας νά κερδίσουμε τήν ἐλευθερία μας. [4.139.3] Λοιπόν, ὅσο ἐμεῖς θά διαλύουμε τή γέφυρα, δικό σας ἔργο εἶναι νά ψάξετε νά βρεῖτε ἐκείνους, κι ὅταν τούς βρεῖτε, νά πάρετε τήν ἐκδίκηση πού τούς ἀξίζει, καί γιά μας καί γιά σας τούς ἰδιους».

[4.140.1] Οἱ Σκύθες λοιπόν πίστεψαν γιά δεύτερη φορά πὼς οἱ Ἴωνες τους λένε τήν ἀλήθεια καί γύρισαν πίσω ν' ἀναζητήσουν τοὺς Πέρσες, ἀλλά ἔπεσαν πέρα γιά πέρα ἔξω στὸν ὑπολογισμό τους γιά το δρόμο ἐπι-

στροφῆς πού πήραν ἐκεῖνοι. Καί γι' αὐτό, τό φταιξιμο πέφτει στοὺς ἰδιους τοὺς Σκύθες, πού ρήμαξαν τά βοσκοτόπια τῶν ἀλόγων καί γέμισαν μέ χῶμα τίς πηγές αὐτῆς τῆς περιοχῆς. [4.140.2] Γιατί, ἂν δέν εἶχαν κάνει αὐτά, θά 'τάν τοῦ χεριοῦ τους, ἂν θέλανε, ν' ἀνακαλύψουν εὐκόλα τοὺς Πέρσες· νά πού ὁμως τώρα, ἐκεῖνα τά σχέδιά τους πού τότε τοὺς φάνηκαν ὑπέροχα, αὐτά τά ἴδια στάθηκαν αἰτία νά πέσουν ἔξω. [4.140.3] Λοιπόν, ἐνῶ οἱ Σκύθες, περνώντας ἀπό τά μέρη τῆς χώρας τοὺς ὅπου βρισκόταν χλόη γιά τ' ἄλογά τους καί νερό, ἄπ' ἐκεῖ περνώντας ἔψαχναν νά βροῦν τοὺς ἐχθρούς, μέ τήν ἰδέα πὼς κι ἐκεῖνοι ἀπὸ τέτοιους τόπους θά ἐπιχειρήσουν νά γλιτώσουν, οἱ Πέρσες πορεύονταν ἀκολουθώντας πιστά το δρόμο πού πάτησαν οἱ ἴδιοι τους τήν πρώτη φορά, κι ἔτσι, δύσκολα βέβαια, βρῆκαν τό πέραμα. [4.140.4] Καί καθὼς ἔφτασαν νύχτα καί βρῆκαν τή γέφυρα διαλυμένη, τοὺς ἔπιασε ἀνείπωτη τρομάρα μήπως οἱ Ἴωνες ἔφυγαν ἀφήνοντάς τους στήν τύχη τους.

[4.141.1] Στήν ἀκολουθία τοῦ Δαρείου ἦταν κι ἓνας Αἰγύπτιος, ὁ ἄνθρωπος μέ τή δυνατότερη φωνή στὸν κόσμο· αὐτόν τόν ἄντρα διέταξε ὁ Δαρεῖος νά σταθεῖ στήν ἄκρη τοῦ Ἴστρου καί νά φωνάζει τόν Ἰστιαῖο τόν Μιλήσιο. Κι αὐτός ἐκτελοῦσε τή διαταγή κι ὁ Ἰστιαῖος, ἀκούοντας τό κάλεσμα —δέ χρειάστηκε νά φωνά-

ξει δεύτερη φορά ὁ κήρυκας— διέθεσε ὅλα τά καράβια γιά νά περνᾶν το στρατό στήν ἄλλη ὄχθη καί ξανάκανε τή γέφυρα.

[4.142.1] Λοιπόν οἱ Πέρσες μ' αὐτό τὸν τρόπο ξέφυγαν ἄπ' τά χέρια τῶν ἐχθρῶν κι οἱ Σκύθες γιά δεύτερη φορά ἀστόχησαν στήν καταδίωξη τῶν Περσῶν. Καί γιά τοὺς Ἴωνες ἔκαναν διπλή κρίση: ἂν τοὺς κατατάξει κανεὶς στοὺς ἐλεύθερους, εἶναι οἱ πιό δειλοὶ κι οἱ πιό ἄναντροι τοῦ κόσμου, κι ἂν τοὺς κατατάξει στοὺς δούλους, δέ βρίσκονται στὸν κόσμο ἀνδράποδα πού νά φιλοῦν ἔτσι τά πόδια τοῦ ἀφέντη τους καί πιό ἀνίκανα ν' ἀποδράσουν. Αὐτά σέρνουν στοὺς Ἴωνες οἱ Σκύθες.

Ἀπὸ τά ἀρχαῖα κείμενα

1. Chronicon Paschale, Chronicon paschale, Page 85, line 4 καί ἔμειναν ἐν Περσίδι οἱ αὐτοὶ Σκύθαι ἐξ ἐκείνου ἔως τῆς νῦν, οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τῶν Περσῶν Παρθυαῖοι, ὃ ἐστὶν Περσικὴ γλῶσση Σκύθες, οἱ καὶ τὴν φορεσίαν καὶ τὴν λαλιὰν καὶ τοὺς νόμους Σκυθῶν ἔχουσιν ἔως τῆς νῦν, καὶ εἰσὶν μαχιμώτατοι ἐν τοῖς πολέμοις, καθὼς Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος ταῦτα συνεγράψατο.

Πηγές

1. Ἡρόδοτος ἱστορίαι (4.118.1-4.142.1)
2. Θεόδωρου Καρζή: ἡ Ἐποποιία τῆς γλώσσας, 3TLG

Οἱ Σκύθες λοιπόν πίστεψαν γιά δεύτερη φορά πὼς οἱ Ἴωνες τους λένε τήν ἀλήθεια καί γύρισαν πίσω ν' ἀναζητήσουν τοὺς Πέρσες, ἀλλά ἔπεσαν πέρα γιά πέρα ἔξω στὸν ὑπολογισμό τους γιά το δρόμο ἐπιστροφῆς πού πήραν ἐκεῖνοι.